

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11007441
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara dair cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (2 Takım)

7/16279
GK 14

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÇİÇEK OTLU'NUN
TBMM 7/16279 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

- 1) Koza Altın İşletmelerinin altın madeni projelerinin AKP hükümeti tarafından büyük bir gayretle desteklenmesinin gerekçesi nedir?
- 2) Koza Altın İşletmelerinin 54 projesinden 16 adedi için “ÇED gerekli değil” kararı neye göre verilmiştir? Yığın Liç yöntemiyle açık ocak altın madenciliğinin zararları bilinmesine karşın ÇED sürecine dahi gerek duyulmaması, aslında Çevresel Etki Değerlendirme sürecinin bir formaliteye indirgendiğinin kabulü anlamına gelmekte değil midir?
- 3) Koza Altın'ın 01.01.2020 yılından bu yana “ÇED gerekli değil” kararı verilen 16 adet projesi için Çevresel Etki Değerlendirme komitesinin değerlendirme raporlarını kamuoyu ile paylaşacak mısınız?
- 4) Koza Altın'ın 01.01.2020 yılından bu yana “ÇED olumlu” kararı verilen 4 adet projesi için Çevresel Etki Değerlendirme komitesinin değerlendirme raporlarını kamuoyu ile paylaşacak mısınız?
- 5) Koza Altın'ın hiçbir projesinde 'ÇED olumsuz' görüşü almadan Çevresel Etki Değerlendirme süreçlerinde kolayca ilerlemesinin sebebi nedir?
- 6) Koza Altın'ın 01.01.2020'den bugüne kadar ÇED değerlendirme sürecinde olan 54 altın madeni projesinden 8 tanesi Giresun'da, 10 tanesi Gümüşhane'dedir. Halen Koza Altın'ın Gümüşhane'de Demirkaynak Köyünde Mastra Altın Madeni işletmesi faaliyettedir. Bunlara diğer şirketlerin altın madeni projeleri de eklendiğinde Gümüşhane'de faaliyette olan 2 altın madenine (Mastra ve Midi) ek olarak toplam 25 adet altın madeni projesi bulunmaktadır? Dar bir coğrafyada bu kadar çok altın madeni projesinin bulunması ÇED sürecindeki kümülatif etkinin dikkate alınmadığını göstermektedir. Çevresel Etki Değerlendirmesi bakanlığınız tarafından neden devre dışı bırakılmıştır? Bundan kimler kazançlı çıkmaktadır? Amacınız kent merkeziyle, köyleriyle, ormanlarıyla, meralarıyla, mutlak korunması gereken alanlarıyla, tarihsel dokusuyla, kültürüyle Gümüşhane, Giresun gibi illerimizi yok etmek midir?
- 7) Koza Altın İşletmelerinin 05.08.2024 tarihinde Balıkesir-Burhaniye Avunduk köyünde ÇED süreci başlayan altın madeni projesinin Proje Tanıtım Dosyasında yer altı madenciliği yapılacağı belirtilmiş ve cevherin tenörü 1.75 gr./ton olarak öngörülmüştür. Bir altın madeni işletmesinin bu kadar düşük bir cevher tenörü ile altın madenciliği yapması maliyetlerin karşılanması yönüyle inandırıcı değildir. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından PTD ve ÇED dosyaları incelenmekte midir? İnceleniyorsa, ekonomik yönden devlete zarardan başka bir şey getirmeyeceği iddia edilen böyle bir proje için devasa ekolojik ve sosyal yıkımların sonuçları dikkate alınmakta mıdır?

CEVAP:

Bilindiği üzere; 2872 sayılı Çevre Kanununun 10 uncu maddesi “Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetler sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. ...” hükmünde olup, 10. maddeye istinaden çıkarılan ÇED Yönetmeliğinde Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi faaliyetler kapasitelerine göre EK-1 ve EK-2 Listelerinde tanımlanmıştır. ÇED Yönetmeliği EK-1 Listesi kapsamında kalan faaliyetler için ÇED Süreci Bakanlığımızca, EK-2 Listesi kapsamında kalan faaliyetlerin ÇED süreci ise ilgili Valiliklerince (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yürütülmektedir.

ÇED Yönetmeliği EK-1 Listesi kapsamında kalan projeler için ÇED Sürecinin ne şekilde yürütüleceği ÇED Yönetmeliğinin 7.-14. maddelerinde, EK-2 Listesi kapsamında kalan projeler için de 15.-17. maddelerinde tanımlanmıştır. Söz konusu projelerin ÇED Raporları/Proje Tanıtım Dosyaları Bakanlığımız Web Sitesinden (<https://eced-duyuru.csb.gov.tr/eced-prod/duyurular.xhtml>) yayımlanmaktadır.

Adı geçen firmanın 2014 yılından günümüze kadar ÇED Yönetmeliği EK-1/EK-2 Listeleri kapsamında kalan toplam 61 projesi için iptal/iade işlemi uygulanmış veya ÇED Gerekli değildir kararı verilmiştir. ÇED Süreçlerinde her projenin ilgili mevzuatları doğrultusunda kümülatif etki değerlendirmesi çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca, projelerin ÇED süreçlerinin tamamı ilgili mevzuatların uygulayıcısı, konularında uzman olan ve proje niteliğine göre üye sayısı 30'a ulaşabilen kurumlar ile birlikte oluşturulan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu marifetiyle, faaliyetlerin çevresel etkileri değerlendirilmektedir.